

Дата: 06.04.2022

Клас: 11-А

Тема. Класичне означення теорії ймовірностей.

Теорія ймовірностей як наука почала формуватися у XVII столітті. Вам відомі такі імена як Блез Паскаль, П'єр Ферма та Християн Гюйгенс. Вони залишили свій слід не лише в математиці, а й у фізиці та інформатиці.

Прагнучи розробити стратегію виграшу для популярних у ті часи азартних ігор, вони заклали підвалини теорії ймовірностей.

Випадковою подією називається подія, яка за певних обставин може відбутися або не відбутися.

Приклад 1

Кидання кубика – випадкова подія. Вона може відбутися або не відбутися.

Приклад 2

Виставлення мною оцінки котромусь учневі – теж випадкова подія.

Поняття вірогідної та неможливої подій

Якщо подія обов'язково відбудеться – вона називається **вірогідною** (достовірною).

Якщо подія ніколи не зможе відбутися – вона називається **неможливою**.

Приклад 1

Цей урок рано чи пізно закінчиться – вірогідна подія.

Приклад 2

Випадання на цьому кубику числа 7 – неймовірна подія.

Поняття несумісних та однаково можливих подій

Підкидання кубика може привести до 6 різних подій:

1 очко, 2 очка, 3, 4, 5 і 6 очок.

Всі вони попарно несумісні, бо не можуть відбутися обидва разом.

Випадкові події називаються **несумісними**, якщо вони не можуть відбутися разом.

І всі ці 6 подій є **однаково можливі**. Жодна з них не має переваги над іншими.

Поняття сприятливої події

Нехай подія А – випадання на кубику парного числа. Які події є сприятливими для події А?

(Випадання числа 2, 4 або 6.)

Подія Е називається **сприятливою** для події А, якщо її настання приводить до настання події А.

Приклад 1

Дзвінок – сприятлива подія для настання кінця уроку.

Приклад 2

Правильна відповідь котрогось учня – сприятлива подія для отримання ним високої оцінки.

І зараз ми підходимо до центральної теми нашого уроку:

Класичне означення ймовірності

Ймовірністю випадкової події А називають відношення числа m сприятливих для А подій до числа n всіх можливих подій.

Всі можливі події мають бути однаково ймовірними і попарно несумісними.

Це – класичне означення ймовірності.

$$P(A) = \frac{m}{n}$$

Приклад 1

Подія А – на кубіку випаде число 5.

Всіх можливих подій є 6 – це випадання одного з чисел 1, 2, 3, 4, 5 або 6. З них сприятливою є тільки одна. Тому

$$P(A) = \frac{1}{6}$$

Приклад 2

Подія В – на кубіку випаде парне число. Всіх можливих подій є знову 6. З них сприятливими є 3 – це випадання одного з чисел 2, 4 або 6. Тому

$$P(B) = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

5. Властивості ймовірності

Якщо U – вірогідна подія, то $P(U)$ дорівнює 1

Якщо V – неймовірна подія, то $P(V)$ дорівнює 0

Ймовірність завжди невід’ємна і не перевищує 1.

$$0 \leq P(A) \leq 1$$

Сума всіх можливих подій дорівнює 1.

$$P(E_1) + P(E_2) + P(E_3) + \dots + P(E_n) = 1$$

Приклад

При киданні кубика

$$\frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = 1$$

1. В урні 7 червоних кульок і 3 зелених. Я витягну навамання одну кульку. Яка ймовірність, що вона червона?
2. В урні 7 червоних кульок і 3 зелених. Я витягну навамання дві кульки. Яка ймовірність, що вони обидві червоні?

Розв'язання

I спосіб

$$C_{10}^2 = \frac{10!}{2! \cdot 8!} = \frac{9 \cdot 10}{2} = 9 \cdot 5 = 45.$$

$$C_7^2 = \frac{7!}{2! \cdot 5!} = \frac{7 \cdot 6}{2} = 7 \cdot 3 = 21.$$

$$P = \frac{C_7^2}{C_{10}^2} = \frac{21}{45} = \frac{7}{15}$$

II спосіб

$$P = \frac{7}{10} \cdot \frac{6}{9} = \frac{7 \cdot 6}{10 \cdot 9} = \frac{7}{15}$$

3. В урні 7 червоних кульок і 3 зелених. Я витягну навамання дві кульки. Яка ймовірність, що вони обидві зелені?

Розв'язання

$$C_{10}^2 = 45.$$

$$C_3^2 = \frac{3!}{2! \cdot 1!} = \frac{3 \cdot 2}{2} = 3.$$

$$P = \frac{C_3^2}{C_{10}^2} = \frac{3}{45} = \frac{1}{15}$$

4. В урні 7 червоних кульок і 3 зелених. Я витягну навамання дві кульки. Яка ймовірність, що одна з них червона, а друга зелена?

Розв'язання

$$C_{10}^2 = 45.$$

$$C_7^1 = 7.$$

$$C_3^1 = 3.$$

$$P = \frac{C_7^1 \cdot C_3^1}{C_{10}^2} = \frac{7 \cdot 3}{45} = \frac{21}{45} = \frac{7}{15}$$

Перегляньте відео: <https://www.youtube.com/watch?v=mVdRdIKbUcc>

Домашнє завдання: п.16 повторити. №16.16, 16.18